

УДК 007: 304: 070

Пшеничний Ю.О.

студ. гр. СН-311 НУ «Запорізька політехніка»

ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ФОТОСТОРИТЕЛІНГУ: ВИЗНАЧЕННЯ, ТИПОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ТА РІЗНОВИДИ

У наш час, коли медіа є все більш важливим інструментом комунікації, фотографія стає не просто засобом розрізнення моменту часу. Це також засіб виразності, який допомагає розказати історії. Фотосторителінг використовує цю силу візуального мистецтва для передачі повідомлень та стимулювання глядача до роздумів. Практично всі цифрові історії поєднують елементи цифрової графіки, тексту, записаних аудіодоповідей, відео та музики для представлення інформації на певну тему. Цифрові історії набувають своєї цінності завдяки змішуванню зображень, музики, оповіді та голосу разом, що робить її глибокою і яскравою, кольоровою для зображення персонажів, ситуацій та явищ соціальної дійсності. До розгляду питань жанрології фотожурналістики зверталися такі вчені, як О. Куликова, Я. Табінський, Н. Зикун, О. Харитенко та інші, втім новітня форма «фотосторителінг» потребує глибших досліджень.

Свою популярність сторителінг набув завдяки його певним особливостям та прийомам, а саме:

- автор використовує просту мову, уникаючи складних термінів, щоб створити атмосферу невимушеної розмови;

- мета розповіді розуміється аудиторією ясно, основне завдання – не пропагувати, не рекламувати, а просто передати історію широкому колу людей;

– інтерактивне спілкування з аудиторією, тобто спікер вдається до яскравих способів подачі інформації та взаємодії з кожним членом аудиторії.

О. Куликова визначає сторітелінг як особливий жанр, який використовується для розкриття драматичних подій суспільного життя у вигляді історії. Цей жанр створює ефект присутності читача, викликає емоційний відгук і дозволяє здійснити самоідентифікацію з героєм розповіді. Тобто такий виклад інформації більш сприйнятливий для читача і є емоційно насиченим. Також вчена додає перелік ознак, які притаманні сторітелінгу:

- 1) унікальність та важливість аспектів кожної історії;
- 2) використання різних каналів комунікації, різні медіа;
- 3) інтерактивність передбачає можливість участі аудиторії;
- 4) важлива комунікація між різними аудиторіями [2].

Дослідниця О. Харитенко, наголошує на тому, що сторітелінг термін багатозначний і його важко окреслити, оскільки знання розпорошені по різних підручниках чи довідниках. Вчена наводить декілька значень цього терміна: 1) власне жанр життєвої історії; 2) будь-який журналістський матеріал, у якому велика увага приділена структурі оповіді, або сама наративна стратегія, структура оповіді, здатність правильно і захоплююче розповісти про щось; 3) уміння правильно представити публікацію у виданні засобами архітекτονіки [2].

А. Дзюбко пропонує три різновиди сторітелінгу:

- мультимедійний, тобто поєднання різних медійних форм, а саме тексту, відео, фото, анімації, аудіо в одній розповіді, яка публікується на одній медіаплатформі;
- кросмедійний (А. Дзюбко тут посилається на науковця К. Молоні) – одна розповідь, яка дублюється на різні медіа;
- третій різновид, трансмедійний сторітелінг, формується на основі наративу, сюжетні історії якого публікуються на різних платформах [1].

Межі класифікацій сторітелінгу дещо розмиті, тому дослідники вирізняють ще такий різновид, як «сторітелінг прямої дії» або активний сторітелінг. Вчена О. Харитенко висловлюється про різновиди так: «сторітелінг поступово осмислюється на теоретичному рівні. Вже описані його види – текстовий, мультимедійний, цифровий, трансмедійний, сторітелінг прямої дії. Однак у більшості випадків ми просто калькуємо чужі терміни і поняття, не співвідносячи їх із власною терміносистемою і поняттєвим апаратом» [3].

Будь-який авторський задум медійники втілюють у відповідній жанровій формі. Коли журналіст інформує аудиторію, то використовує наочний чи візуалізований формат. Для втілення авторських проєктів залучають і фотоісторії – добірки авторських світлин для створення цілісного

уявлення про певне явище. Фотоісторія є дієвим способом висвітлення фотопроекції історії [4].

Орієнтуючись на зразки сучасних світових практик, візуальна сфера соціокультурного простору стала предметом дослідження вітчизняних культурологів, соціологів, істориків, фахівців у галузі соціальних комунікацій. Нещодавно заявив про себе такий різновид фотографічного мистецтва як «фотосторітелінг». Фотосторітелінг – це мистецтво передавати історії, ідеї та точки зору за допомогою фотографії. У фотографії сторітелінг зазвичай називають фотоесе або фотоісторією, і це досить поширена практика. Використання фотосторітелінгу є ефективним способом привернути увагу аудиторії, зацікавити її та викликати певні емоції.

Отже, у світі сучасної комунікації фотосторітелінг відіграє ключову роль у передачі повідомлень через прості у сприйнятті історії. Його використання дозволяє не лише передати інформацію, але й спричинити емоційну реакцію у глядачів, залучаючи їх до роздумів та обговорень. Основні принципи фотосторітелінгу полягають у поєднанні візуальних елементів, послідовності та структури, а також в емоційній насиченості зображень. Незважаючи на різноманітність тлумачень та підходів до визначення фотосторітелінгу, відзначається загальна тенденція до використання цього жанру в сучасному журналістиці та комунікації, яка згодом буде набувати нових видів, способів реалізації та прийомів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дзюбко А. Українські революції у трансмедійному сторітелінгу : авторський проєкт : кваліфікаційна робота на здобуття ступеня магістра / А.Дзюбко. – Львів : ВНЗ «Український католицький університет», 2020. – 78 с.
2. Куликова О. Сторітелінг як важлива складова професійної підготовки майбутніх журналістів / О.Куликова // The interaction of journalism, advertising and PR in the modern media space : International scientific conference. – Republic of Poland. – 12–13 Oct. 2022. – Pp. 53–56.
3. Харитоненко О. Сторітелінг як жанр, наратив і засіб архітектоніки в журналістиці: зміст, різновиди, сучасні інтерпретації // Сучасний масмедійний простір : реалії та перспективи розвитку : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (25 жовтня 2018 р.) / [наук. ред. В. М. Каленич]. – Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2018. – С. 243–249.
4. Нестеренко О. Репортажні фотоісторії як мультимедійний формат представлення волонтерської діяльності / О. Нестеренко // Журналістика майбутнього: виклики, тенденції, перспективи розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 18–19 жовт. 2022 р.). – Львів : Простір-М, 2022. – С. 159–162.